PASAULINĖS LITERATŪROS BIBLIOTEKA

SENOVĖS RYTŲ POEZIJA

VILNIUS
1991

UDK 82-1
Se91

Sudarė
SIGITAS GEDA

$$S \frac{4704020000-158}{M852(08)-91} 103-90$$

ISBN 5-415-00605-2

Giesmių giesmė

I

1 Saliamono giesmių giesmė:

*

2 — Tebučiuoja jisai mane savo burna!

3 — *Nes tavo glamonės saldesnės nei vynas!*
Pačiais geriausiais tepalais dvelkia
Tavo vardas — išlietas aliejus,—
Dėl to mergaitės myli tave.*

4 — Pagrobk mane! Mes bėgsime dviese!

— Karalius įsivedė mane į savo rūmus!

— *Mes laimingos, čia pasilinksminsim,*
Tavo glamonės saldesnės nei vynas —
Tu kilnus, už tai tave mylim!

*

5 — Aš juoda, bet graži,
Jeruzalės dukros!
Kaip šėtros Kedaro[1],
kaip Saliamono šilkas.
6 Nežiūrėkit, kad aš tamsiaveidė,
mane nurudino saulė,—
Mano broliai ant manęs užsirūstino,—
vynuogyną man sergėti liepė,—
Savo vynuogyno aš neišsaugojau.

---

* Čia ir toliau kursyvu išskirtos choro partijos.

*

7 — Tark man tasai,
kurį myli mano širdis,
Kur ganai savo bandą,
kur vidudienį ilsies,
Kad nereiktų man klaidžioti prisidengus[2]
ten, kur tavo draugai gano bandas!
8 — Jeigu tu nežinai,
o gražiausia tarp moterų,
Eik avių pėdomis
ir ganyk savus ožiukus
Palei piemenų šėtras.

*

9 — Su kumele faraono dviratėj
tave, mylimoji, palyginau,
10 Auskarai puošia tau veidą,
o kaklą — karoliai.
11 Mes iš aukso nukalsim tau auskarus,
o karolius — iš sidabro.

*

12 — Kol karalius savam kambary,
mano nardas paskleidė kvapą,
13 Mano mielas man — miros puokštė,
kuri tarp krūtų man nakvoja,
14 Mano mielas man kipro kekė
En Gedžio[3] vynuogių soduos.

*

15 — Kokia tu graži, mylimoji,
kokia tu graži,
Tavo akys — balandės!
16 — Koks tu gražus, mylimasai, koks mielas,
mūsų guolis toks žalias,

17 Sijos mūsų namų iš kedrų,
gegnės — iš kiparisų.

II

*

1 — Aš — lygumų narcizas,
aš — lelija Sarono[4]!
2 Kaip lelija tarp erškėčių —
mano mylimoji tarp moterų!
3 — Kaip obelis tarp girios medžių —
mylimasis tarp vyrų!
Jo paunksnėje aš sėdėjau,
ir jo vaisiai buvo man saldūs.

4 Jis įsivedė mane į savo namus,
ir jo vėliava virš manęs — meilė[5]!

5 Pagirdykit mane vynu,
obuoliu mane atgaivinkit,
Nes aš sergu meile.

6 Jo kairioji — po mano galva,
o dešine jis mane apkabina,—
7 Užkeikiu jus, Jeruzalės dukros,
gazelėmis ir briedžiais laukiniais,—
Nekelkit, nežadinkit
meilės, kol ji pati neprabus!

*

8 — Mano mylimo balsas!
Jis atplaukia,
Lenkdamas kalnus,
skriedamas per kalvas,—
9 Mano mylimas panašus į gazelę
arba jauną briedį.

Štai sustojo
už mūsų sienų,
Žiūri pro langus,
bando įžvelgti pro grotas.
10 Tars mano mylimas, prabils į mane:
„Kelkis, mano skaisčioji, išeik,
Ruduo jau praėjo,
Liūtys aprimo, nutolo,
Žemę užtvindė gėlės,
Laikas paukščiams giedoti,
Balsas purplelio
Krašte mūsų girdis,
Figmedis pumpurus plėšo,
Ir alpsta vynuogių šakos —
Kelkis, mano mieloji,
mano skaisčioji, išeik!
Mano karveli, kalnų urvuose,
po pasvirusiom uolomis,—
Leisk išvyst tavo veidą,
leisk išgirst tavo balsą,
Nes tavo balsas toks mielas,
toks skaistus tavo veidas!“

*

15 — *Sugaudykit mums lapes,*
sugaudykit mums lapiūkščius,
Jie niokoja mūsų vynuogyną,
o mūsų vynuogės dar neišnokę[6].

*

16 — Man mylimasis, aš jam:
tam, kursai ganosi tarp lelijų.
17 Kolei diena neatvėso,
nepasislinko šešėliai,
Sugrįžk, mano mylimas,
tu kaip gazelė
Arba jaunas briedis
ant Betaro[7] kalno.

III

*

1 — Savo guoly pernakt ieškojau
to, kurį myli mano širdis.
Ieškojau, bet neradau.
2 Kelsiuos, apeisiu miesto gatves
ir skersgatvius,
Ieškodama to, kurį myli mano širdis.
Aš ieškojau, bet neradau,
3 Užklupo mane sargyba,
apeinanti miestą:
„Ar nematėte to, kurį myli mano širdis?"
4 Vos aplenkusi juos,
sutikau tą, kurį myli mano širdis,
Aš pagavau jį ir nepaleidau,
kol neįsivedžiau į mano motinos namą,
savo gimdytojos kambarį.
5 Užkeikiu jus, Jeruzalės dukros,
gazelėmis ir briedžiais laukiniais,—
Nekelkite ir nežadinkit meilės,
kol ji pati neprabus.

*

6 — *Kas ten ateina iš dykumos*[8],
sakytumei rūko stulpas
Iš miros ir smilkalų,
kvepiantis visų kraštų aromatais[9]?

*

7 — *Štai Saliamono neštuvai,*
Šešiasdešimt vyrų apstoję,
Izraelio karžygių,
8 *Jie visi pasijuosę po kardą*
ir įgudę kovoti,

Prie kiekvieno šlaunies kalavijas
apsigint nuo naktinių pamėklių.

*

9 *Iš Libano medžių karalius pasidarė sau palankiną,*
10 *Stulpus iš sidabro,*
Atlošą iš aukso,
Sėdynę iš purpuro.
O jo vidų meile išklojo Jeruzalės dukros,
11 *Išeikit, mergelės, pažiūrėkit į karalių Saliamoną,*
Į vainiką, kurį motina per vestuves jam uždėjo,
Jo širdies džiaugsmo dieną.

IV

*

1 — Kokia tu graži, mylimoji,
kokia tu graži —
tavo akys — balandės
Po garbanom,
Tavo plaukai — ožkų banda,
kuri leidžias nuo Gileado,
2 Tavo dantys — nukirptos avys,
grįžtančios iš maudyklės,
Jos visos veda po dvynius,
ir bergždžios tarp jų nesurasi,
3 Raudonas kaspinas tavo lūpos
ir skaisti tavo burna,
Perskeltas granatas tavo skruostai
po garbanom.
4 Dovydo bokštas tavo ištiestas kaklas,
Tūkstantis skydų tenai pakabinta,—
jie visi su karžygių ženklais,

5 Dvi tavo krūtys — stirniukai,
du dvyniai gazelių,—
Jie ganosi tarp lelijų,
6 Ir kol neatvėso diena,
nepasislinko šešėliai,
Aš užlipsiu ant miros kalno,
ant aromatų viršūnės,—
7 Visa tu graži, mylimoji,
ir jokios dėmės nesurasi.

*

8 — Ateik pas mane nuo Libano[10], sužadėtine,
ateik pas mane nuo Libano!
Pažvelk nuo Amano[11] viršūnių,
nuo Seniro ir nuo Hermono[12],
Nuo liūto urvų,
nuo kalnų leopardo!

*

9 — Tu sužeidei mano širdį,
sesuo, sužadėtine,
Sužeidei vienu žvilgsniu,
Vien savo karoliais ant kaklo,
10 Kokios saldžios tavo glamonės, sesuo, sužadėtine,
jos saldesnės nei vynas,
Tavo tepalų aromatas
kvapesnis nei visi kvepalai,
11 Tavo lūpos, sužadėtine,
varvą medaus syvai,
Medus ir pienas
tau po liežuviu,
Dvelksmas drabužių
kaip smilkalai iš Libano.

*

12 — Užrakintas sodas esi man, sesuo, sužadėtine,
užrakintas sodas, paženklintas šaltinis!

13 Tavo krūmai[13] — granatų giraitė,
pilna saldžių vaisių,
Kiparisas ir nardas,
14 Nardas ir šafranas,
Ajeras ir cinamonas
Su visais kvapiais augalais,
Mira ir alavijas,
Su visais aromatais.
15 O šuliny sodo,
gyvas vandens šaltini,
srūvantis nuo Libano!
16 Pūsk, šiaurės vėjau,
kelkis, piety,
Vėjau, padvelk man į sodą,
tepasklinda jo kvapas!
— Teįeis mylimasis į savąjį sodą,
tepavalgys saldžiųjų vaisių.
(V, 1) — Įėjau aš į savo sodą, sesuo, sužadėtine[14],
prisiskyniau miros ir kitų augalų,
Pavalgiau sultingo medaus,
išgėriau vyno su pienu.
Valgykit, mano bičiuliai, svaiginkitės, o mielieji!

V

*

2 — Aš miegu, bet širdis mano klauso...
Mano mylimo balsas — jis beldžias:
„Atidaryk, sesuo mano, sužadėtine,
mano skaisčioji, mano balande,
Mano galva aprasojus,
mano garbanos pilnos lietaus!“
3 — Aš nusivilkau savo chitoną —
negi rengsiuos iš naujo!

Nusiploviau aš kojas —
negi purvint iš naujo!
4 Mano mielasis
įkišo ranką pro sklendę —
Ir mano įsčios suskambo.
5 Aš atsikėliau įleist savo mylimo,
ir mira lašėjo nuo rankų,
Nuo pirštų — mira varvėjo
ant durų sklendės.
6 Atvėriau aš savo mielajam —
bet jis apsisuko ir dingo.
Nuo jo žodžių apmirė siela,
Aš ieškojau, bet neradau,
šaukiau, bet jis neatsišaukė!
7 Sutiko mane sargyba,
apeinanti miestą.
Sužeidė ji mane, sumušė,
Miesto sienų sargyba
nuplėšė nuo manęs mano skraistę.
8 Užkeikiu jus, Jeruzalės dukros,—
jeigu sutiksite mano mylimą —
Pasakykite jam,
kad aš sergu meile.

9 — *Ir kuo tavo mylimas skiriasi iš kitų,*
o skaisčiausia tarp moterų,
Kuo geresnis mylimas tavo,
kad mus taip užkeiki?

10 — Mano mylimas baltas ir rausvas,
jį pažinsi tarp tūkstančių.
11 Jo galva — gryno aukso,
jo garbanos — palmių šakos,
juodos kaip varno,
12 Jo akys — balandžiai
vandenų versmėse.
13 Jo skruostai[15] — kvepiančių žolių lysvės,
skleidžiančios aromatą,

Jo lūpos — lelijos,
iš kurių srūva mira,
14 Jo rankos — auksiniai lankai,
išpuošti hiacintais,
Jo pilvas — drambliakaulio,
išdabinto safyrais,
15 Jo kojos — stulpai marmuriniai,
kurių pėdos iš aukso,
Ir visas jis kaip Libanas,
ir gražus tarsi kedrai[16],
16 Burna jo — saldybė,
ir visas jis — džiaugsmas!
Toksai mano mylimas,
toks mano brolis,
Jeruzalės dukros!

VI

*

1 — *Kur nuėjo tavo mylimas,*
o skaisčiausia tarp moterų,
Kur prapuolė tavo mylimas,—
mes tau padėsim ieškoti!

2 — Mano mylimas nusileido į savo sodą[17],
į kvapiųjų augalų daržą,
Pabraidyti po sodą,
pasiskinti lelijų,—
3 Mano mylimas yra mano,
o aš esu — jo,—
Jis ganosi tarp lelijų.

*

4 — Kaip Tirsa[18] graži tu, mieloji,
daili kaip Jeruzalė,

Rūsti tarsi priekinis pulkas[19].
5 Nusisuk nuo manęs,
tavo akys verčia drebėti,
Tavo plaukai — ožkų banda,
besileidžianti nuo Gileado[20],
6 Tavo dantys kaip avių banda,
pareinanti iš maudyklės,
Kiekviena jų atvedė dvynius,
ir bergždžios tarp jų nesurasi,
7 Dvi skiltys granato —
tavo veidas tarp garbanų!

*

8 — Šešios dešimtys karalienių,
aštuonios dešimtys sugulovių
ir mergelių be skaičiaus,—
9 Viena tiktai ji, balandėlė, neliestoji,
Viena tiktai ji, skaisčioji dukra
savo motinos,—
Pamatė ją draugės —
palinkėjo jai laimės,
Karalienės ir sugulovės —
ją šlovino:

10 — *Kas ten pateka kaip aušrinė,*
skaisti tarsi mėnuo,
Šviesi tartum saulė,
rūsti tarsi priekinis pulkas?

*

11 — Nusileidau į riešutų sodą
pažiūrėti į slėnių upelį.
Pažiūrėti, ar vynuogės sprogsta,
ar pražydo granatai.
12 Aš net nežinojau —
mano siela bloškė mane
į kunigaikščio vežimą[21]:

Sugrįžk, sugrįžk, šulamiete[22],
sugrįžk, sugrįžk, kad matyčiau!

(VII, 1) — *Ko žiūrėti į šulamietę,*
tarsi šokant ratelį?

VII

*

2 — Kokios gražios tavo kojos, kilminga mergele,
apautos sandalais!
Tavo šlaunų išlenkimai kaip žiedas,
nagingai nukaltas,
3 Tavo bamba — taurė apvali,
visuomet pilna vyno,
Tavo pilvas kaip pėdas kviečių,
su lelijom iš šonų,
4 Tavo krūtys — stirniukų pora,
gazelės dvynukai,
Tavo kaklas — drambliakaulio bokštas,
5 Tavo akys — tvenkiniai Hešbone[23]
prie Bat Rabimo vartų,
Tavo nosis — bokštas Libano,
besidairantis į Damaską,
6 Tavo galva — Karmelio[24] viršūnė,
plaukų sruogos kaip purpuras,—
Jos surišo karalių.

*

7 — Kokia tu graži, kokia maloni,
meile, geidulių dukra!
8 Tavo liemuo tarsi palmė,
krūtys kaip kekės,
9 Aš sakau: įlipsiu į palmę,
įsitversiu į jos šakas,

Tavo krūtys tebus vynuogių kekės,
tavo alsavimas kaip obuoliai,
10 Tavo burna kaip saldžiausias vynas!
—Vertas jis, kad mielasis jį gertų,
dantys jo ir jo lūpos ragautų.

*

11 — Aš priklausau mylimajam,
o jis manęs geidžia,—
12 Bėkime, mano mielasis, bėkime į laukus,
palapinėse mes nakvosim,
13 Rytą eisim į vynuogynus:
ar žaliuoja jų rykštės,
Ar pumpurai jau išsprogo,
ar pražydo granatai?
Ten aš tave
glamonėsiu.
14 Mandragora jau kvepia,
o prie durų daug saldžių vaisių,
Šviežių ir džiovintų,
mylimasis, tau aš išsaugojau.

VIII

*

1 — Jei kas skirtų tave man už brolį,
žindantį mano motinos krūtis,—
Aš surasčiau tave laukuos,
bučiuočiau,
ir jau nieks iš manęs nesijuoktų.
2 Aš tavęs nepaleisčiau, parsivesčiau
į gimdytojos namą,
kad tu mane mokytum,
Kvapiais vynais girdyčiau
ir sultimis savo granatų.

*

3 — Jo kairioji po mano galva,
o dešine jis mane apkabina,—
Užkeikiu jus, Jeruzalės dukros:
Kam jūs keliat, kam žadinat
meilę, kol ji pati neprabus?

*

5 — *Kas ten ateina iš dykumų,*
į mylimą pasirėmus?

— Po obelim aš tave pažadinau —
ten tavo motina kentė,
Ten gulėjo, tave gimdydama.

*

6 — Padėk mane kaip antspaudą ant širdies,
kaip antspaudą ant peties sau!
Nes meilė stipri kaip mirtis,
o pavydas sunkus tarsi pragaras,
Jos karštis yra ugnies karštis,—
ji Dievo liepsna,
7 Jokie vandenys jos negesina,
neužtvindo jos upės.
Jeigu kas atiduotų už ją visus savo lobius,
tą vis vien ji laikytų per nieką.

*

8 — *Mūsų sesuo dar maža*
ir neturi krūtų,
Ką darysim su seserim,
kai piršliai ims važiuoti?
9 *Jei jinai yra siena,*
mes sutvirtinsim
bokštais sidabro,

Jei jinai yra durys —
mes užkalsim lentom iš kedro.

— Aš esu jam siena,
mano krūtys kaip bokštai,
10 Dėl to akyse jo
aš esu ramybės šaltinis

*

11 — Turėjo Saliamonas vynuogyną
Baal Hamone,
Nuomojo jis sodą sargams.
Už vaisius kiekvienas mokėjo
po tūkstantį sidabrinių.
12 Mano sodas yra su manim:
tūkstantis, Saliamonai, iš tavęs
Ir po du šimtus iš tų, kurie saugo.

*

13 — O gyventoja sodų!
Tavo balsą draugai mano girdi!
Leisk klausyt tavo balso!
— Slėpkis, mano mielasis!
Būk panašus į gazelę
Arba jauną briedį
kalnuos, pilnuos dvelksmo!